

Lagedi aleviku arengukava

aastateks 2013 – 2017

Rae vald, Lagedi 2013

Sisukord

Eessõna	4
1. Sissejuhatav kokkuvõte	4
2. Fakte Lagedi aleviku ajaloost aastatel 2006-2012	5
2.1. Lagedi aleviku elu korraldamine	5
2.2. Kaubandus ja teenindus	6
2.3. Lagedi juubelite tähistamine	6
2.4. Kultuur ja sport	7
2.5. Liiklus ja tehnilised rajatised	7
2.6. Haridus ja noorte tegevus	8
3. Aleviku kirjeldus, tänane olukord. Areng ja muutumine	9
3.1. Aleviku paiknemine	9
3.2. Inimesed	12
3.2.1. Aleviku elanikud	12
3.2.2. Elanikkonna muutused	12
3.3. Haridus	13
3.3.1. Põhiharidus	13
3.3.2. Alusharidus	15
3.3.3. Kokkuvõtteks	17
3.4. Aleviku elanike koostöö ja tegemised	17
3.5. Majanduslikud olud	18
3.5.1. Ettevõtlus	18
3.5.2. Töökohtade olemasolu ja töötus	18
3.5.3. Olmeteenuste kättesaadavus	18
3.5.4. Avalike teenuste kättesaadavus Lagedi kandis	19
3.6. Infrastruktuur	19
3.6.1. Elektriga varustatus	19
3.6.2. Side	19
3.6.3. Teedevõrk	20
3.6.4. Ühiskanaliseerimise ja veevärki	20
3.6.5. Infosüsteem	20
3.6.6. Transport, reisijatevedu	20
3.7. Kultuur ja sport	21
3.7.1. Lagedil tegutsevad kultuuri- ja spordiasutused	21
3.7.2. Spordirajatised	22
3.7.3. Muud võimalused	22
3.8. Looduslikud tingimused. Mälestised	22
3.9. Turvalisus	25
4. Ülevaade eelmise arengukava perioodist	25
4.1. Tehtud tööd:	25

4.2.	Pooleliiolevad ja/või lõpetamisjärgus (lahenduseta) tööd:.....	25
4.3.	Tegemata tööd:	26
4.4.	Lagedi aleviku SWOT analüüs.....	26
5.	Aleviku probleemid ja vajadused	30
5.1.	Haridus.....	30
5.2.	Infrastruktuur.....	30
5.2.1.	Vesi ja kanalisatsioon. Sadeveed	30
5.2.2.	Teed ja liiklussõlmed	31
5.2.3.	Reisijatevedu	31
5.2.4.	Tänavavalgustus	31
5.3.	Kultuur ja sport	31
5.4.	Looduskaitse, maastik, muinsuskaitse, keskkond.....	32
5.5.	Muud probleemid.....	32
5.5.1.	Ettevõtlus, majandus	32
5.5.2.	Turvalisus.....	32
5.5.3.	Söögikoht.....	33
5.5.4.	Lasteaed	33
5.5.5.	Elukeskkond ja seltsielu	33
6.	Lagedi aleviku tulevikupilt.....	33
7.	Arengueelistused ja eesmärgid tulenevalt probleemidest ja vajadustest	34
7.1.	Haridus.....	34
7.2.	Infrastruktuur.....	35
7.2.1.	Vesi ja kanalisatsioon. Sadeveed	35
7.2.2.	Teed ja liiklussõlmed	35
7.2.3.	Reisijatevedu	36
7.2.4.	Tänavavalgustus	36
7.3.	Kultuur ja sport	37
7.4.	Looduskaitse, maastik, muinsuskaitse, keskkond.....	38
7.5.	Muud arengueelistused ja probleemid	38
7.5.1.	Ettevõtlus, majandus	38
7.5.2.	Turvalisus.....	38
7.5.3.	Söögikoht.....	39
7.5.4.	Lasteaed	39
7.5.5.	Elukeskkond ja seltsielu	39
8.	Tegevuskava ja finantseerimine	40
9.	Arengukava täitmise jälgimine ja hindamine	41
10.	Arengukava muutmine ja uuendamine	41
	Lagedi aleviku arengukava koostamise tööplaan	42

Eessõna

Käesolev arengukava on koostatud vastavalt Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37 lg 4 p1 aastateks 2013–2017, mis paneb paika visiooni ja sellest lähtuvad arengueesmärgid. Käesolev arengukava on jätk eelmisele arengukavale, mis koostati aastateks 2006–2011 ja mida täiendas Kai Lasn 2008. aastal koostöös Lagedi aleviku eestseisusega arengukavade koostamise koolituse lõputöös ning täiendatud arengukava kehtis 2012. aastani.

Arengukava on aleviku tegevuse, eesmärkide ja rahaliste vahendite kavandamise aluseks olev dokument. Arengukava sisaldab ühelt poolt ülevaadet praegusest aleviku olukorrast, teisalt aga vaatab tulevikku, pannes paika pikemaajalised arengu suunad ja eelistused ning tegevuse kavandamise alused. Arengukava peab toetuma olemasolevatele eeldustele, olema realistlik ja elluviidav, ta ei saa kunagi lõplikult valmis, sest toimuvatest muutustest lähtuvalt, peab ka arengukava pidevalt üle vaatama, täiustama ja parandama.

Arengukava eesmärgiks on tuua välja Lagedi aleviku arengusuunad lähiajal ja tulevikus ning kavandada nende saavutamiseks konkreetsed tegevused.

1. Sissejuhatav kokkuvõte

Lagedi alevik on üks viiest Rae valla alevikust ja asub Rae valla idaosas, piirkonnas, kus valla piir külgneb Jõelähtme vallaga.

Lagedi aleviku eestseisuse laiendatud koosseisu 11.10.2012. aasta koosolekul otsustati alustada uue arengukava koostamisega. Järgmisel koosolekul, 14.11.2012. aastal kiideti heaks arengukava koostamise tööplaani ja töörühma koosseis ning nimetati arengukava koostamise koordinaatoriteks Tea Sõlg ja Rein Karm. Koguti ettepanekud ja visioonid erinevatelt huvigruppidele ja üksikisikutelt, mille alusel teostati esmane SWOT analüüs. SWOT analüüsi käigus kirjeldati olemasolevat olukorda Lagedil, selgitati välja aleviku tugevad ja nõrgad küljed ning võimalused ja ohud. Analüüsi tulemuste alusel koostati aleviku elanike heaolu tagamiseks vajalik tegevuskava, mida täpsustatakse igal aastal vallaelarve menetlemise korras kehtestatud tähtaegadel.

Lisaks SWOT analüüsile on käesolevas arengukavas kajastatud nii eelmise arengukava perioodil lahendamata jäänud probleemid kui ka töörühma liikmetele laekunud ettepanekud.

Arengukava koostamisel arvestati 2011. aastal kehtestatud Rae valla arengukava, Rae valla haridusvõrgu arengukava 2010–2020 ja 10.01.2010 sõlmitud koalitsioonikokkulepet.

Aleviku arengukava on koostatud viieks aastaks ja see on loogiliseks jätkuks ning täienduseks eelmisele. Arvestatud on eelmise arengukava järgi tehtut ja

täiendatud uute, aleviku üldist arengut tagavate kavandite ja ideedega. Pakutakse välja aleviku probleemidele erinevaid lahendusi. Arengukava on püütud koostada selliselt, et selle mõju oleks osaliselt pikemaajalisem kui arengukava enda kehtivusaeg.

Pärast mitmeid variantide tutvustamisi, arutelusid, täiendusi ja kokkuleppeid valminud Lagedi aleviku arengukava kiideti heaks aleviku eestseisuse koosolekul ning seda tutvustati elanikele Lagedi aleviku üldkoosolekul.

Antud arengukava ei kajasta vaid Lagedi aleviku tulevikunägemust, vaid osaliselt ka ümberkaudsete külade arengunägemust.

2. Fakte Lagedi aleviku ajaloost aastatel 2006-2012

2.1. Lagedi aleviku elu korraldamine

- ❖ Lagedi esimeseks alevikuvanemaks valiti 24. aprillil 2006. aastal Kai Lasn [Rae Sõnumid, mai 2006]. Aleviku eestseisuse liikmeteks valiti lisaks alevikuvanemale Ülle Allmäe, Rein Karm ja Kuuno Kasak. 30. juunil 2011. aastal valiti uueks alevikuvanemaks Tea Sõlg [Rae Sõnumid, august 2011]. Eestseisuse liikmeteks valiti lisaks alevikuvanemale Ülle Allmäe, Kai Lasn, Rein Karm ja Taavi Teder.
- ❖ Lagedi Keskusehoone valmis 24. augustil 2006 [Rae Sõnumid, september 2006]. Lagedi Põhikooli endise katlamaja asemele kerkinud keskusehoonele pandi nurgakivi 15. detsembril 2005 [Rae Sõnumid, jaanuar 2006; vt ka Rae Sõnumid, märts 2005].
- ❖ Lagedi aleviku koduleht internetis (blogi) aadressil <http://lagedi.wordpress.com/> saadi toimima 2011. aasta oktoobris. Aleviku eestseisus nimetas blogi ehk ajaveebi toimetama Ülle Allmäe, Anneliis Salumäe ja Rein Karmi.
- ❖ Linnu tee ja Kingu tänava nurgal asuval kiige- ja ratsaspordi platsil valmis 2010. aasta sügisel mitmeotstarbeline lava koos vaatetorni ja selles asuvate ruumidega (esimeseks avalikuks ürituseks platsil oli 2002. aasta jaaniõhtu, siis avati ka vastvalminud külakiik). 2011. aastal tehti platsil pinnasetöid ja külvati muru. Esimene avalik üritus, kus uut lava kasutati, oli 23. juunil 2012 Lagedi aleviku ja naaberkülade ühine jaaniõhtu. Esimeseks külalisetenduseks uuendatud ratsaspordi- ja kiigeplatsil oli 5. augustil 2012 Naksitrallide suvetuur, mis toimus Sihtasutuse NUKU ja Eesti Noorte Koja koostöös ning Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetusel. Korraldajaks oli Ülejõe külavanem Aleksander Torjus.

2.2. Kaubandus ja teenindus

- ❖ 1995. aasta aprillis avatud ning OÜ-le Hansu Poeg kuuluvas ja remonditud endise katlamaja hoones asuv Tiina pood, aadressil Betooni t 12, lõpetas tegevuse 2007. aasta novembris. Samas hoones töötas 1995. aasta lõpust kuni 2002. aasta lõpuni ka „N“ baar.
- ❖ Alates 2009. aasta juunist kaupleb rendilepingu alusel Tiina poes OÜ Tuhkamo.
- ❖ Kooli ja Kuuse tänavate nurgal asuv „Sinu Pood“ alustas tegevust 2009. aasta septembris.
- ❖ 23. augustil 1996 avatud Jõe pood (Jõe t 9) lõpetas tegevuse 30. juulil 2010.
- ❖ Lagedi postkontor lõpetas tegevuse 10. aprillil 2011.
- ❖ Alates 11. aprillist 2011 kuni 15. aprillini 2012 osutas frantsiisilepingu alusel postside teenuseid „Sinu Pood“.
- ❖ 2003. aasta kevadel tööd alustanud juuksurisalong „Must & Valge“ kolis 2011. aasta juuni lõpus postkontori majast „Sinu Poe“ majja Kooli ja Kuuse tänavate nurgal.

2.3. Lagedi juubelite tähistamine

- ❖ 6. mail 2006 tähistati Lagedi suurt juubelit – möödus 765 aastat Lagedi esmamainimisest. Juubeliüritused algasid ajalootunniga, kus Sven-Allan Sagris rääkis Lagedi ajaloo ja kaasettekandjad peatusid tervishoiu, raamatukogu ning side arengul. Sportlikest üritustest toimus jalgpallimatš Jüri ja Lagedi võistkondade vahel, mille võitsid Lagedi jalgpallurid tulemusega 2:1 ning malesimultaani andis vanameister Andres Vooremaa. Välja olid pandud mitmed näitused, kus sai näha käsitöid, fotosid, vanu pilte, koolilaste joonistusi jne. Väljas oli ka valik Lagedil kaua aega elanud graafik Ott Kangilaski graafilistest lehtedest, millised said Rae valla abiga näituse tarbeks raamitud ning valik kohaliku harrastuskunstniku Enn Koorti kalanahkadest valmistatud piltidest ja looduslikest puukujukestest. Ürituste sarja lõpetas emadepäeva kontsert [Rae Sõnumid, juuni ja juuli 2006].
- ❖ Lagedi esmamainimisest möödunud 770. aasta tähistamise esimene üritus toimus 1. juunil 2011 Lagedi Põhikoolis. Õues oli mängulis-sportlik tegevus ning koolimajas väike ajalookonverents, malesimultaan ja kontsert. Teine üritus toimus 18. juunil 2011 Eesti Vabadusvõitluse muuseumi territooriumil, kus vaadati etendust „Lagedi läbi seitsme sajandi“ (autor Sven-Allan Sagris, lavastaja Liisi Vesselov). Etenduses mängisid Lagedi kooli õpilased, vilistlased, lapsevanemad ja muidu aktiivsed Lagedi elanikud. Enne etendust toimunud ekskursioonil tutvuti Lagedi ja Jüri vaatamisväärsustega (ekskursioonijuht Marju Lutt) ning peale etendust näidati Lagedi

ajalooteemalist slaidiprogrammi (koostajad Rein Karm ja Raivo Kruuk) [Rae Sõnumid, august 2011].

- ❖ Tähistamaks Lagedil, Külma pargis 27 aastat elanud graafiku ja publitsisti Ott Kangilaski [Sven-Allan Sagrise raamat „Lagedi aeg ja inimesed“, 2008 ning Rae Sõnumid, veebruar 2006] 100. sünniaastapäeva oli Eesti Vabadusvõitluse muuseumis Lagedi juubeli teise ürituse ajaks üles pandud väike näitus tema elust ning loomingust. Hiljem oli sama ekspositsioon ligi neli kuud üleval Rae Kultuurikeskuses.

2.4. Kultuur ja sport

- ❖ 2007. aasta lõpul asutasid Lagedi kooli õpetajad muusikaõpetaja Silja Tammelehe eestvedamisel naisansambli. Tänapäevaks on naisansamblist välja kasvanud Lagedi segakoor „Heliand“. Lisaks kohalikele esinemistele on koor esinenud Rae valla pidulikel üritustel, Jüri kirikus, Kaarli kirikus Tallinnas jne [Rae Sõnumid, veebruar 2012].
- ❖ Rae valla „Kauni kodu“ konkursi pereelamute kategoorias võitsid 2007. aastal perekond Sildoja (Jüri tee 33) ja 2008. aastal perekond Ojamaa (AÜ Külma 2, uue aadressiga Jüri tee 31A) eramud [Rae Sõnumid, august 2007 ja 2008].
- ❖ Sven-Allan Sagrise raamatu „Lagedi aeg ja inimesed“ esitlus toimus Lagedi raamatukogus 17. detsembril 2008.
- ❖ Eesti Päevalehe ja ajakirja Akadeemia korraldatud elulugude võistluse võitja, Lagedi kandi mehe, Aleksander Torjuse raamatu „Sina ei pea mitte imestama“ esitlus toimus Lagedi raamatukogus 29. märtsil 2011. Võidutöö ilmus 26. veebruaril 2011 sarja „Eesti mälu“ 50. raamatuna, kus autor kirjeldab reljeefselt meenutusi tollasest tegelikkusest Nõukogude armees [Eesti Päevaleht, 10. november 2010].
- ❖ 25. augustil 2012 esitasid kohalikud isetegevuslikud näitlejad Lagedi kiige- ja ratsaspordiplatsil Teuvo Pakkala neljavaatuselise näidendi „Parvepoisid“ (lavastaja Liisi Vesselov). Sama päeva hilisõhtul oli Eesti Vabadusvõitluse muuseumi territooriumil muinastulede ööle pühendatud vabaõhuüritus (eestvedaja Marju Lutt).

2.5. Liiklus ja tehnilised rajatised

- ❖ 20. juulil 2010 suleti Lagedi kandi elanikke teenindanud, väidetavalt mitterentaabel väikebussi liin nr 254 Tallinn–Lagedi (teenindas OÜ Vilandert). Eelnevalt jäeti ära sissesõidud aleviku erinevatesse kvartalitesse [Rae Sõnumid, november 2005] ja seejärel vähekasutatavad reisirajatised.

- ❖ Lagedi alevikku rajati aastatel 2010 – 2011 lisaks Betooni–Posti tänava korruselamute kvartalile ühisveevärgi ja kanalisatsiooni trassid ka aleviku ülejäänud territooriumile.
- ❖ Lagedi raudteejaama uus, madal perroon ja jalakäijate tunnel koos uute juurdepääsu teedega valmisid ajavahemikul juuni 2010 – detsember 2011.
- ❖ Alates 1. maist 2012 suleti väikebussiliin nr 262 marsruudil Tallinn–Lagedi–Aruküla–Raasiku, kuna Harjumaa Ühistranspordikeskuse poolt läbi viidud avalikule konkursile ei laekunud liini teenindamiseks ühtegi pakkumist [Rae Sõnumid, mai 2012].

2.6. Haridus ja noorte tegevus

- ❖ 15. novembril 2006. aastal avati Lagedil endistes raamatukogu ruumides (Jaama t 1) noortekeskus [Rae Sõnumid, detsember 2006]. Alates 15. novembrist 2004 tegutses sama maja esimesel korrusel Lagedi noortetuba [Rae Sõnumid, november 2004]. Eelnevalt on selles ruumis töötanud kasutatud riiete pood, lillepood ja baar.
- ❖ Skatepark rajati Lagedi kooli territooriumile 2007. aasta suvel.
- ❖ Kodustele lastele ühistegevust pakkuv MTÜ Liisu Lastekeskuse (kuni 13. jaanuar 2010 Siremar Grupp OÜ) laulu- ja mänguring „Põnnistuudio“ alustas tegevust 28. novembril 2009 Lagedi keskusehoones. Põnnistuudio pakub alates kuuendast elukuust kuni 6 aastastele lastele muusikatundi ja käelisi tegevusi. Alates 31. maist 2011 tegutseb põnnistuudio Jüri tee 2 asuvas eramus. 2010. aasta septembrist alates pakub MTÜ Liisu Lastekeskus ka lastehoiu teenust.
- ❖ 2010/2011. õppeaastal õnnestus Lagedi kandi aktiivil peatada õpilaste arvu pidevast vähenemisest tingitud valla plaan reorganiseerida Lagedi Põhikool kuueklassiliseks. Õpetajate, hoolekogu, kandi külavanemate ning mõningate aktiivsete lapsevanemate ühistöös valmis tegevuskava, kuidas suurendada Lagedi koolis õpilaste arvu. Selle tegevuse olulise tulemusena alustati koolimaja renoveerimistööde ettevalmistamisega.
- ❖ 2012. aasta jaanuari kuus alustati koolimaja renoveerimistöödega. Töid alustati koolihoone uuemas osas, mistõttu õppetöö tuli ära mahutada koolihoone vanemasse ossa. Kogu hoone anti ehitajate käsutusse 25. mail 2012, millega kaasnes maja kogu sisustuse evakueerimine. Kooli kantselei kolis suveks Lagedi Keskusehoonesse. Kool alustas õppetööd koolimaja uuemas, vast renoveeritud osas 1. septembril 2012. Koolimaja vana osa renoveerimistööd lõpetati 2012. aasta lõpuks ja siis vabanesid ajutiselt õpilaste kasutuses olnud lasteaia ruumid ning lasteaed alustas tööd 2013. aasta alguses. Kooli spordiväljaku renoveerimine lõppes 2013. aastasse.
- ❖ Alates 2012/2013 õppeaasta algusest on koolil oma koolimüts ja vest.

- ❖ Renoveeritud koolihoone avati pidulikult 7. jaanuaril 2013. Vastvalminud hoone lindi lõikasid läbi regionaalminister Siim Valmar Kiisler, maavanem Ülle Rajasalu, Rae vallavolikogu esimees Agu Laius, vallavanem Mart Võrklaev, kooli direktor Liivia Enneveer ja ehitusfirma AS Pameron juht Rein Olesk.

3. Aleviku kirjeldus, tänane olukord. Areng ja muutumine

3.1. Aleviku paiknemine

Lagedi alevik jääb Tallinna ringteest idapoolle. Põhjapoolseks naabriks on Jõelähtme vald. Lagedi alevikku läbib Tallinn–Tapa raudtee ja Pirita jõgi, aga samuti Lagedi–Aruküla–Peningi maantee. Aleviku kohal kulgeb Tallinna Lennuvälja maandumise-ülestõusmise koridor. Vallakeskus jääb umbes 10 km kaugusele.

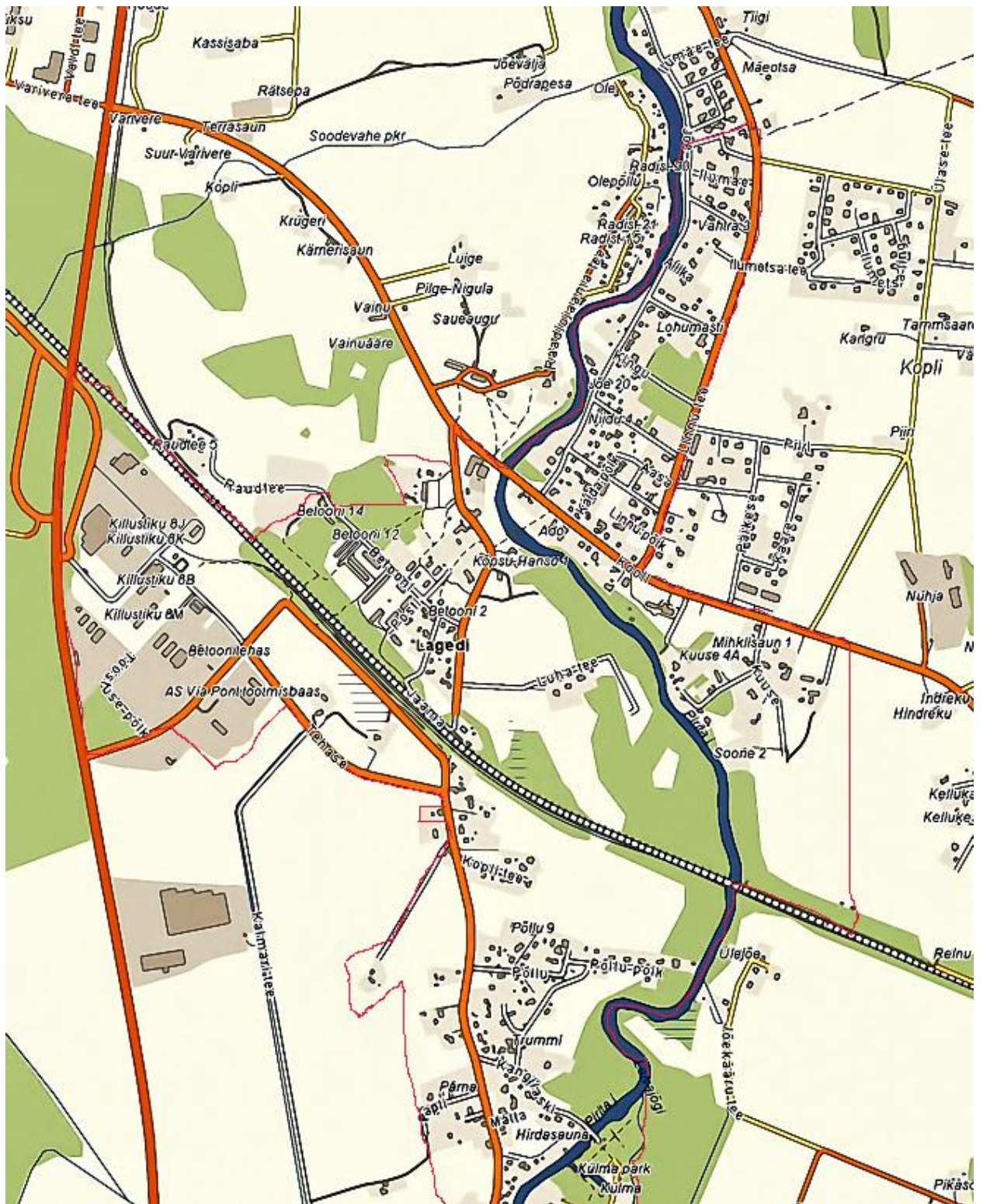
Lagedi alevik paikneb 255,47 ha suurusel territooriumil (maa-ameti 10.01.2013 andmed) ning koosneb sisuliselt kolmest elurajoonist-asumist ja lisaks neile tööstusrajoonist. Aleviku jagavad elurajoonideks-asumiteks Tallinn–Tapa raudtee ja Pirita jõgi.

Joonis 1. Lagedi aleviku paiknemine Tallinna suhtes

Joonis 2. Rae valla kandidid (allikas: Rae valla haridusvõrgu arengukava 2010–2020)

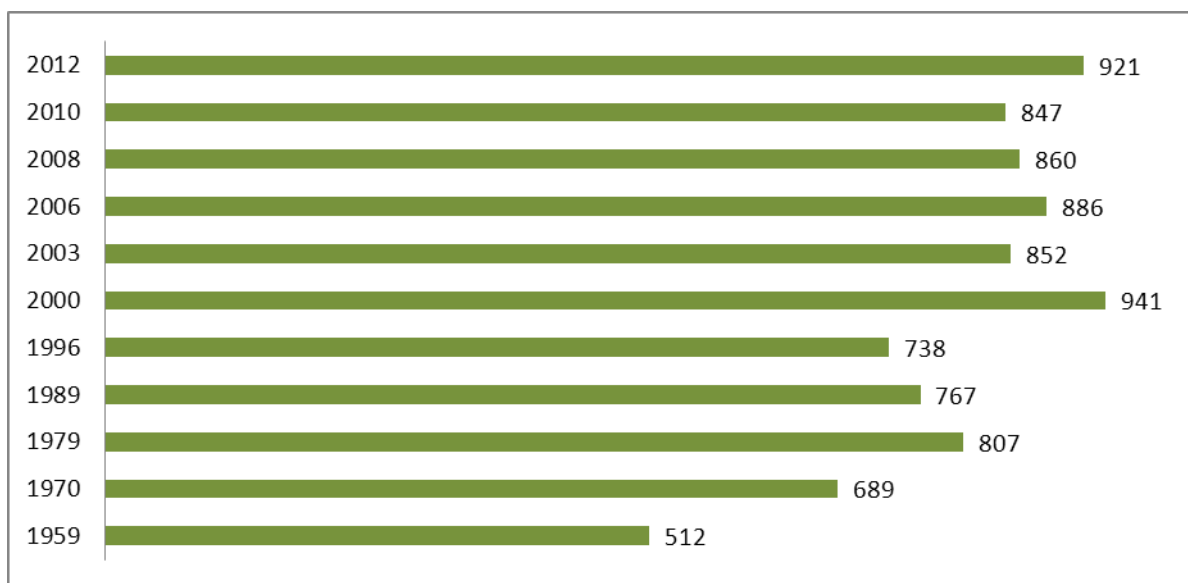
Joonis 3. Lagedi aleviku kaart

3.2. Inimesed

3.2.1. Aleviku elanikud

Lagedi alevikus elab seisuga 01.11.2012 Eesti rahvastikuregistri andmetel kokku **921** inimest (joonis 4), neist 451 meest ja 470 naist. Lagedi aleviku lähedastes külades elab: Kopli külas 253 elanikku, Ülejõe külas 106 elanikku, Kadaka külas 36 elanikku, Veneküla külas 23 elanikku, Tuulevälja külas 45 elanikku ja Soodevahe külas 25 elanikku. Lagedi kandis kokku on ametlikult registreeritud 1408 elanikku, ehk 17,8% rohkem, kui 2006. aasta algul. Vaadeldaval perioodil kõige suurem elanike juurdekasv oli Kopli külas – 2,78 korda, Lagedi alevikus oli juurdekasv 3,8%. Elanike arv Lagedi alevikus on olnud suhteliselt stabiilne, aga siiski väikese juurdekasvuga.

2006. aasta algul elas Lagedi alevikus **886** elanikku, Kopli külas 91 elanikku, Ülejõe külas 96 elanikku, Kadaka külas 30 elanikku, Veneküla külas 35 elanikku, Tuulevälja külas 31 elanikku ja Soodevahe külas 26 elanikku. Lagedi kandis kokku oli 2006. a algul 1195 elanikku.

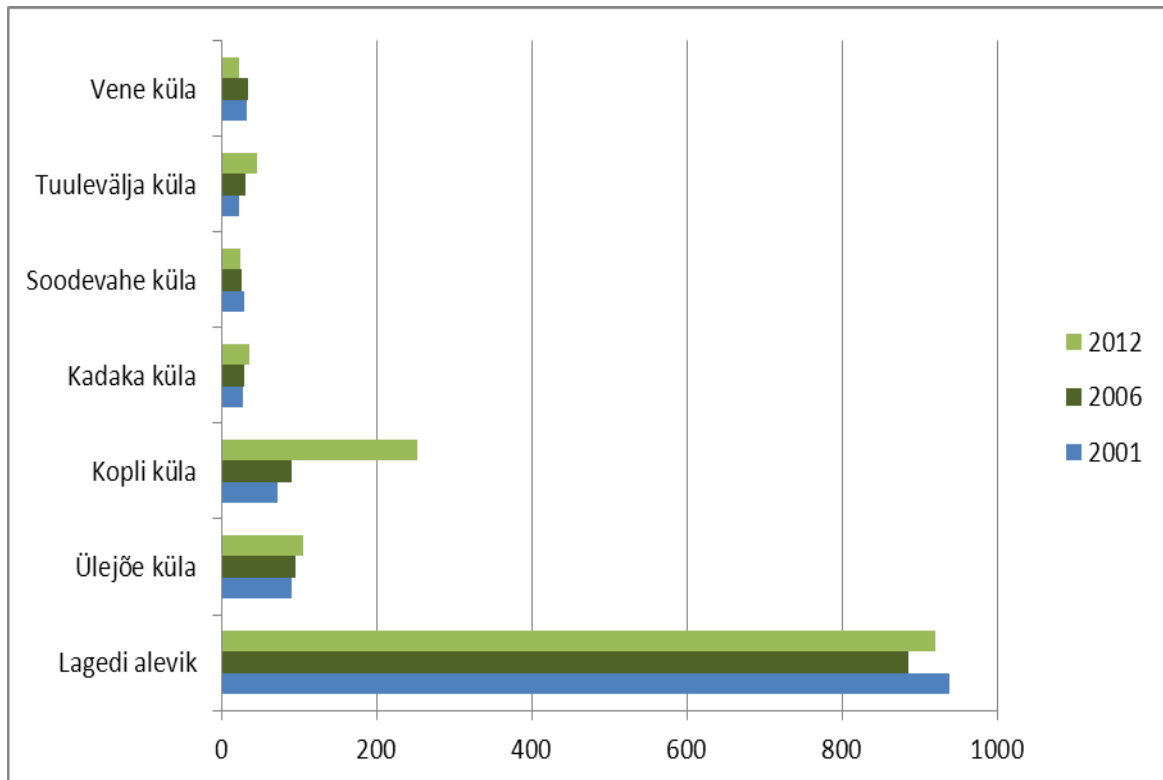
Joonis 4. Lagedi aleviku elanike arv 1959 kuni 01.11.2012 a (allikas: Rae vallavalitsus).

3.2.2. Elanikkonna muutused

Allolev joonis 5 näitab Lagedi kandi asulate rahvaarvu tegelikku muutust viimase kümne aasta jooksul. Rae valla arengukava punktis 2.1 on aastani 2025 valla kohta tervikuna rahvastiku juurdekasvu prognoos tehtud, kuid asulate kohta eraldi seda pole tehtud. Seda on ka äärmiselt raske teha, kuna majanduslanguse aastatel jäid paljud arendused seisma, keegi ei oska öelda millal need töösse võetakse. Ka on maaomanikud veel ettevaatlikud uute detailplaneeringute

algatamisega. Raske on prognoosida, millal ja kus hakkab kasvama nõudlus uutele eluasemetele.

Kuigi Lagedi aleviku elanike arv on muutunud mõnedel aastatel ka vähenemise suunas (joonis 4), võib siiski lähiaastatel oodata elanikkonna mõningast kasvu elanike registrisse kandmise kaudu. Lagedi kandis tervikuna võib elanike arv mõnevõrra kasvada ka tänu elamuehitusele.

Joonis 5. Lagedi aleviku ja sellega piirnevate külade elanike arv (allikas: Rae vallavalitsus)

3.3. Haridus

3.3.1. Põhiharidus

Rae Vallavolikogu 29.03.2011 määrusega nr 21 „Elukohajärgse munitsipaalkooli määramise tingimused ja kord“ kehtestati Lagedi kooli teeninduspiirkonnaks: Kadaka küla, Kopli küla, Lagedi alevik, Soodevahe küla, Tuulevälja küla, Veneküla küla ja Ülejõe küla.

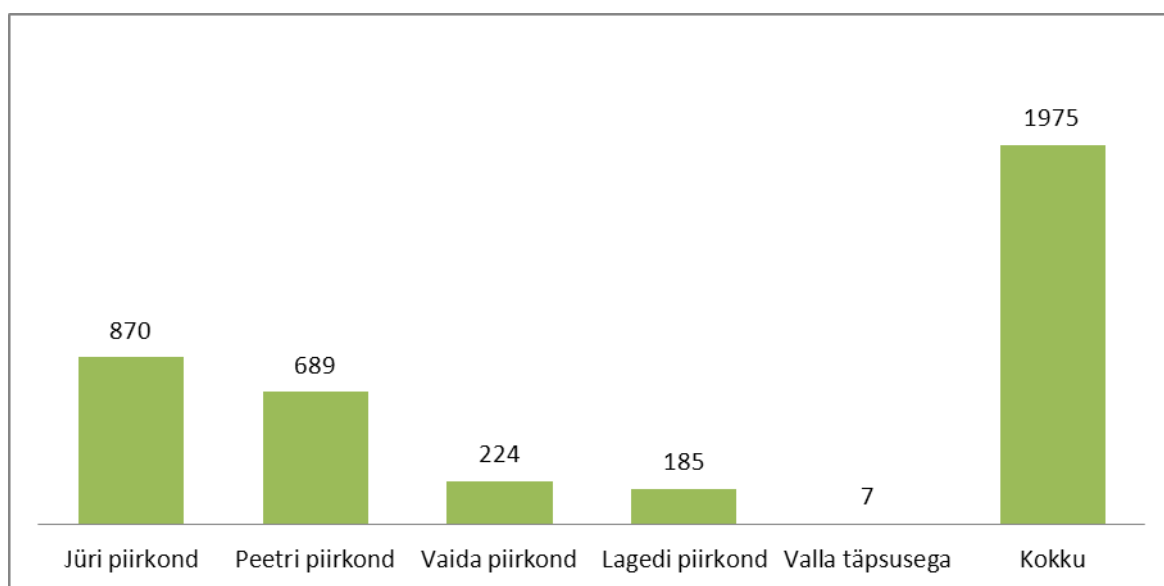
Rahvastikuregistri andmetel oli Lagedi kooli teeninduspiirkonnas 16.04.2012 seisuga 185 koolikohustuslikus eas (7-19 aastased ehk põhikooli- ja gümnaasiumiealised) olevat last (joonis 6).

2012/2013 õppeaastat alustas Lagedi Põhikool 106 õpilasega, nendest esimene klass alustas 16 õpilasega [Rae Sõnumid, september 2012]. Seega üle mitme aasta on Lagedi kooli õpilaste arv ületanud 100 piiri. Õppeaastat alustas kool koolihoone uuemas, renoveeritud osas. Üks klassikomplekt töötas kõrvalasuvas Lagedi keskusehoones.

Seisuga 01.11.2012 käib Lagedi koolis 105 õpilast, nendest 87 on rahvastikuregistri järgi kooli teeninduspiirkonna lapsed.

Koolihoone renoveerimistööd lõpetati 2012. aasta lõpuks ning seejärel vabanesid seni ajutiselt kooli käsutuses olnud lasteaia ruumid. Peale renoveerimist on Lagedi koolis senise 135 õpilaskoha asemel 180 õpilaskohta.

Renoveerimise lõpetamise järel hakkab eeldatavasti kasvama ka õpilaste arv koolis.

Joonis 6. Rae valla lapsed vanuses 7-19 aastat elukoha järgi koolidele määratud teeninduspiirkondade kaupa seisuga 16.04.2012 (allikas: Rae vallavalitsus).

Lagedi Põhikooli teeninduspiirkonda seisuga 01.11.2012 registreeritud 130st põhikooliealisest (tabel 1) lapsest käib teistes koolides 49. Näiteks õpib Rae vallavalitsuse andmetel Jüri Gümnaasiumis 24 ja Tallinna koolides 19 õpilast. Samal ajal käib teiste koolide teeninduspiirkonda registreeritute Lagedi koolis 18 last, sh 12 Tallinna last.

Põhikooliealised	Sünni-aasta	Kadaka küla	Kopli küla	Lagedi alevik	Soodevahe küla	Tuulevälja küla	Veneküla küla	Ülejõe küla	Kokku	Klass
	2004	0	4	11	0	3	0	3	21	I
	2003	1	2	10	0	0	1	0	14	II
	2002	0	4	9	0	0	1	1	15	III
	2001	0	4	8	1	1	1	0	15	IV
	2000	0	7	8	0	0	0	0	15	V
	1999	2	2	6	0	0	0	1	11	VI
	1998	0	3	4	0	0	0	0	7	VII
	1997	0	2	11	1	3	0	1	18	VIII
	1996	1	2	11	0	0	0	0	14	IX
	Kokku	4	30	78	2	7	3	6	130	

Tabel 1. Lagedi kandi lapsed vanuses 7-16 aastat sünniaastate kaupa seisuga 01.11.2012 (allikas: Rae vallavalitsus).

Kuna joonisel 6 on andmed vanusegrupis 7-19 aastat (koolikohustuslik iga), siis selguse mõttes on järgnevalt lisatud ka tabel 2 - Lagedi kanti registreeritud gümnaasiumiealiste õpilaste kohta (joonise 6 andmed on võrreldavad tabelite 1 ja 2 summaga).

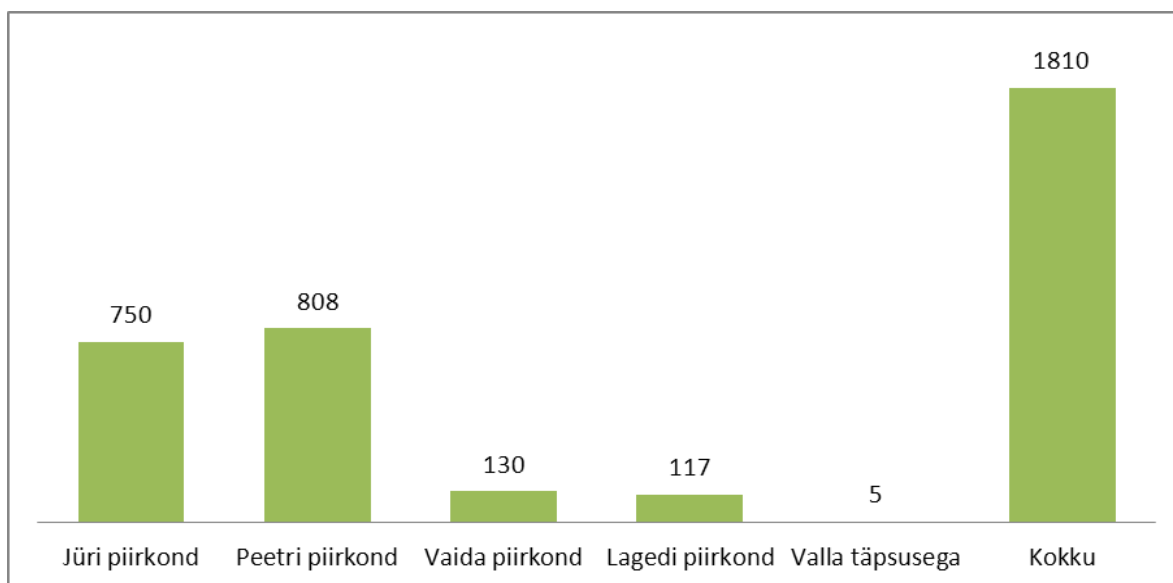
Gümnaasiumiealised	Sünni-aasta	Kadaka küla	Kopli küla	Lagedi alevik	Soodevahe küla	Tuulevälja küla	Veneküla küla	Ülejõe küla	Kokku
	1995	0	3	12	0	1	0	1	17
	1994	0	3	8	0	2	0	1	14
	1993	1	3	13	0	0	0	2	1
	Kokku	1	9	33	0	3	0	4	50

Tabel 2. Lagedi kandi lapsed vanuses 17-19 aastat sünniaastate kaupa seisuga 01.11.2012 (allikas: Rae vallavalitsus).

3.3.2. Alusharidus

Rae Vallavolikogu 20.12.2011 määrusega nr 75 kehtestati Lagedi lasteaia teeninduspiirkonnaks alates 01.01.2013: Kadaka küla, Kopli küla, Lagedi alevik, Soodevahe küla, Tuulevälja küla, Veneküla küla ja Ülejõe küla.

2013. aasta alguses Lagedi põhikooli ruumides alustanud Lagedi lasteaia neljas rühmas on kokku 78 lasteaia kohta. Lasteaeda toitlustab kooli söökla. Võimlemistunnid viiakse läbi kooli võimlas. Õues on mänguplats neljale rühmale.

Joonis 7. Kuni 7- aastased lapsed vallas koolide teeninduspiirkondade kaupa seisuga 16.04.2012 (allikas: Rae vallavalitsus).

Rahvastikuregistri andmetel oli Lagedi lasteaia teeninduspiirkonnas 01.11.2012 seisuga 151 kuni 7-aasta vanust last (tabel 3). Rae vallavalitsuse andmetel käis seisuga 11.11.2012 Tallinna ja teiste omavalitsuste lasteaedades 26 Lagedi piirkonna last ning valla teistes lasteaedades kokku 30 Lagedi piirkonna last.

	Sünni-aasta	Kadaka küla	Kopli küla	Lagedi alevik	Soodevahe küla	Tuulevälja küla	Veneküla küla	Ülejõe küla	Kokku	Kooli
Lasteaiaaialised	2012	0	2	10	0	0	0	3	15	2020
	2011	0	4	16	0	0	0	2	22	2019
	2010	1	7	13	0	0	1	2	24	2018
	2009	1	4	12	0	0	0	2	19	2017
	2008	0	8	24	0	1	0	1	34	2016
	2007	0	3	10	0	0	0	0	13	2015
	2006	0	3	6	0	0	0	0	9	2014
	2005	0	3	10	1	0	0	1	15	2013
	Kokku	2	34	101	1	1	1	11	151	

Tabel 3. Lagedi kandi kuni 7-aastased lapsed sünniaastate kaupa seisuga 01.11.2012 (allikas: Rae vallavalitsus).

Jaanuaris 2013 alustas Lagedi lasteaed nelja rühmalisena, kuhu said koha 70 Lagedi teeninduspiirkonna last. Hoolekogu nõusolekul võib Rae Vallavalitsus laste arvu sõime- ja liitrühmas suurendada kuni kahe ning lasteaiaühmas kuni nelja lapse võrra (Koolieelse lasteasutuse seadus §7).

Rae valla lasteaedades juba 2012. aastal kohta omanud Lagedi piirkonna lastele anti võimalus Lagedi lasteaia valmimisel saada koht kodule lähemale. Selleks avaldasid soovi 12ne lapse vanemad. Kohtade üleviimised vormistati vallavalitsuse otsusega.

Kui võtta aluseks tabel 3 andmed, siis lasteaiaaialiste laste arv Lagedi lasteaia teeninduspiirkonnas on pea kaks korda suurem vastavatud lasteaia kohtade arvust.

Osa lasteaiaaialistest lastest käivad ka edaspidi nii valla teistes lasteaedades kui ka teistes omavalitsustes asuvates lasteaedades, sh valdavalt Tallinnas nii linnakui ka eralasteaedades. Üheks põhjuseks on siin suur lasteaiakohtade nappus. Näiteks käis Rae vallavalitsuse andmetel seisuga 11.11.2012 teiste omavalitsuste lasteaedades 26 Rae valda registreeritud Lagedi piirkonna last ja valla teistes lasteaedades 30 Lagedi piirkonna last. Lisaks lasteaedadele käib osa lapsi eraõiguslikel alustel töötavates laste päevahoidudes.

3.3.3. Kokkuvõtteks

2. jaanuaril 2013 tööd alustanud Lagedi lasteaias täideti kõik kohad Lagedi kandi lastega, kusjuures kõik soovijad ei saanud lasteaia kohta. Seisuga 9. jaanuar 2013 oli lasteaia järjekorras 44 Lagedi kandi last. Eeltoodud tabelite andmed lubavad järeldada, et lähiaastatel Lagedi kooli õpilaste arv suureneb. Samuti on juba praegu lasteaia kohti puudu ja järgnevatel aastatel suureneb lasteaia kohtade vajak veelgi. Seega kasvab vajadus Lagedi lasteaiale oma maja ehitamiseks. Jätkub töö selle nimel, et hiljemalt järgmise arengukava perioodil valmiks Lagedi lasteaia oma maja. Seejärel saaks kool ajutiselt lasteaia käsutuses olnud ruumid oma kasutusse. Eelkõige on kooli vaja rajada poiste tööõpetuse klass.

3.4. Aleviku elanike koostöö ja tegemised

- ❖ 24. aprillil 2006. aastal valiti Lagedi esimeseks alevikuvanemaks Kai Lasn ning tema ettepanekul ka aleviku eestseisus. Koos kodukandiliikumise ja ratsaspordiklubiga Lagedi Kanged Kargajad aktiiviga on korraldatud igal aastal erinevaid ühisüritusi (näiteks jaanipäev, aleviku kokkutulekud, spordivõistlused, puhkeõhtud, Lagedi juubelite tähistamine jmt). Ürituste korraldamisel on olnud tihe koostöö Lagedi kooliga ja naaberküladega. Muuhulgas koos Kopli küla aktiiviga on korraldatud kooli territooriumil koerte näitusi või koos MTÜ Rae Tehnikaspordi Klubiga motokrossi Kadaka külas. Eriti tihe on olnud koostöö Ülejõe ja Kopli külade külavanematega.
- ❖ Lagedi Noortekeskuses pakub noortele ühistegevust MTÜ Lagedi–Jüri Noorteühing. 30. septembril 2011. aastal võttis Liisi Vesselovilt Lagedi Noortekeskuse juhtimise üle Kädi Kuhlap. Lagedi Noortekeskuse noorte initsiatiivil ja noorsootöötaja eestvedamisel renoveeriti ning korrastati ühiskondlikus korras 2012. aasta suvel Betooni–Posti tänavate elamukvartalis laste mänguväljak. Projekti toetasid Euroopa Noored Eesti Büroo ning Rae Vallavalitus. Idee sündis noortealgatuse projektide IDEE 24 raames, kus noored soovisid korda teha mänguväljaku. Projekti kirjutas noorsootöötaja Kädi Kuhlap [Rae Sõnumid, veebruar 2012].

- ❖ 2007. aasta lõpul alustanud Lagedi kooli õpetajate naisansamblist on tänaseks välja kasvanud segakoor „Heliand“, kes lisaks kohalikele üritustele on esinenud ka valla üritustel, Jüri kirikus, Kaarli kirikus jne. 2011. aastal alustanud näitetrupp on lavale toonud kaks vabaõhuetendust.
- ❖ Kuna Lagedil puudub kaugküte ja igal majal on oma katlamaja, siis otsustasid Betooni-Posti tänavate korrusmajade elanikud kulude kokkuhoiu nimel investeerida soojustusse. Majade soojustamisega tehti algust aastal 2007. Betooni 15a maja järel tulid Betooni 19, Betooni 17, Betooni 15, Posti 6 ja aastal 2012 Posti 4. Soojustamisel saadi osaliselt toetust ka Kredexist. Betooni 19 paigaldas maja otsa ka õhk-vesi soojuspumba mis talvel toetab katlamaja ja suvel soojendab vett. Investeering, mille tasuvus oli arvestatud 7 aastale, tasub ennast viie aastaga ning suvel saab sooja vett senisest oluliselt soodsamalt.
- ❖ 30. juunil 2011. aastal valiti Lagedi alevikuvanemaks Tea Sõlg ja uus aleviku eestseisus.

3.5. Majanduslikud olud

3.5.1. Ettevõtlus

Ettevõtlus on Lagedil suhteliselt heal järjel. Suuremateks ettevõteteks on Nefab Packaging OÜ, Rudus Eesti AS, Fertil AS tootmiskompleks, Komplekt AS aknatehas, Balco Veoautorehvikeskus, Valtsplekitooted OÜ. Rikets Hulgi OÜ alustas tegevust Lagedi alevikus 2008. aasta kevadel. Venekülas alustas 2006. aastal uues tootmiskompleksis tööd elektrimootorite mähkimise tehas (Rosentori tootmishoone) Tallinna ringtee ääres. Karla külas valmis 2006. aastal suur VIA3L Logistikakeskus. Juhani Puukooli istikuäri Venekülas alustas tegevust 2010. aasta kevadel.

3.5.2. Töökohtade olemasolu ja töötus

Uute ettevõtete lisandumisega on avanenud võimalus ka kohapeal tööd leida. Enamik aleviku elanikest käib tööil siiski Tallinna linnas.

3.5.3. Olmeteenuste kättesaadavus

- ❖ Alevikus on kaks kauplust: Tiina Pood ja Sinu Pood.
- ❖ Tervishoiuteenust osutab Lagedi elanikele kohalik perearstikeskus.
- ❖ Vastavalt Jäätmeseadusele toimub Rae vallas korraldatud prügivedu. Seda teenust osutab vastavalt Rae valla jäätmehoolduseeskirjale konkursi võitnud Adelan Prügivedu OÜ.

- ❖ Juuksurisalong „Must & Valge“ (www.mustjavalge.ee) töötab kauplusega „Sinu Pood“ samas majas.
- ❖ Lähimad postkontorid asuvad Jüris ja Lool. Lagedi Postkontor lõpetas oma tegevuse 10. aprillil 2011, seejärel osutas kuni 15. aprillini 2012 postside teenuseid „Sinu Pood“.
- ❖ Lähimad sularahaautomaadid asuvad Jüris (Swedbank ja SEB Pank) ning Lool, Jõelähtme vallas (SEB Pank).

3.5.4. Avalike teenuste kättesaadavus Lagedi kandis

Olemas on järgmised Rae valla asutused ja teenused:

- ❖ Lagedi Põhikool.
- ❖ Lagedi Raamatukogu.
- ❖ Lagedi Noortekeskus (Jaama t 1).
- ❖ Rae Huvialakooli ringid Lagedi kooli ruumides.
- ❖ Rae valla Spordikeskus Lagedi kooli võimlas.
- ❖ Lagedi Lasteaed Lagedi kooli ruumides (alustas 2013. aasta alguses).

Puuduvad:

- ❖ Lasteaed – veel puudub oma maja.
- ❖ Kooskämiskoht (näiteks seltsimaja).
- ❖ Söögikoht, baar, kohvik vms.

3.6. Infrastruktuur

3.6.1. Elektriga varustatus

Võrguteenust pakub Lagedi aleviku elanikele Elektrilevi OÜ. Elektriga varustatus on suhteliselt hea. Vähesed elektrikatkestused on tingitud väga halvast ilmast.

3.6.2. Side

- ❖ Fiksside teenuseid (kõneside ja internetiteenus) pakub alevikus Elion Ettevõtte AS.

- ❖ Mobiilsidevõrk on alevikus tihe. Aleviku territooriumil asub Elisa Mobiilsideteenused AS mobiilside mast, Tuulevälja külas paikneb TELE 2 mobiilside mast ning naabervallas, Loo aleviku servas EMT mobiilside mast.
- ❖ Juhtmevaba internet (WIFI). Kõikidest ümbruskonna mobiilsidemastidest on Lagedi alevikus ja selle lähiümbruses tagatud hea traadita internetiühendus, mida pakuvad Radionet OÜ ja Wavecom AS.
- ❖ Postside. Kohapeal enam postkontorit ei ole. Lähimad postkontorid on Jüris ja Lool.

3.6.3. Teedevõrk

Teedevõrk Lagedi alevikus on suhteliselt hea. Parandamist vajab teede seisukord ja eriti liikluskorraldus.

Lagedit läbiv raudtee jagab aleviku kaheks. Lagedi raudteejaama tunnel koos perrooni, juurdepääsu teede ja parklaga valmis 2011. aasta lõpus.

Kergliiklusteede järgi on tungiv vajadus, eriti kooli läheduses.

3.6.4. Ühiskanalisisatsiooni ja veevärgi

Ühiskanalisisatsiooni ja veevärgi sai 2011. aastal lisaks Betooni ja Posti tänava korrusmajade kvartalile ning tööstuspiirkonnale ka ülejäänud aleviku osa.

3.6.5. Infosüsteem

Orientatsiooni infosüsteem. Alevikus on kolm Rae vallavalitsuse poolt paigutatud infotahvliit.

Rae vallavalitsuse tellimusel on Regio poolt 2006. aastal ja Geodata poolt 2011. aastal välja antud Rae valla kaart, kus muuhulgas on ka eraldi Lagedi aleviku kaart.

Suur Lagedi aleviku kaart on tellitud ja see on otsustatud paigaldada Lagedi Keskusehoone Kooli tänava äärsesse parklasse.

3.6.6. Transport, reisijatevedu

Reisijateveoks on üks bussiliin läbi Loo ja teine läbi Jüri aleviku (Mulgi Reisid AS).

2006. aastal oli Lagedil Tallinnaga rongiühendus 9 korda ööpäevas, 2012. aasta lõpus aga 13 korda ööpäevas.

Tallinnaga väikebussi (maršruuttakso) ühendust enam pole. Endised valla õpilasliinid on ümber korraldatud vallasisesteks bussiliinideks. Alates 2012. a sügisest on riigihanke tulemusel vedajaks Mulgi Reisid AS.

3.7. Kultuur ja sport

3.7.1. Lagedil tegutsevad kultuuri- ja spordiasutused

- ❖ **Lagedi Põhikool** (<http://www.lagedi.edu.ee/>) pakub Lagedi elanikele teatud võimalusi kultuuriliseks ja sportlikuks tegevuseks. Kooli ruumides tegutseb Lagedi segakoor „Heliand“. Renoveeritud koolimaja võimla annab laiemaid võimalusi spordiga tegelemiseks nii õpilastele kui ka täiskasvanutele.
- ❖ **Lagedi Raamatukogu** (www.lagedi.ee) pakub Lagedi elanikele raamatute laenutust, võimalust kasutada internetti ja lugemissaali.
- ❖ **Lagedi Noortekeskus** (www.raenoorteklubi.ee) pakub Lagedi noortele vanuses 7–26 eluaastat võimalust veeta kvaliteetselt oma kooli-, kodu- ja töövälisest aega. Noortel on võimalik noortekeskuses: mängida piljardit, lauajalgballi, kuulata muusikat, surfata internetis, vaadata video ja DVD filme, mängida lauamänge, veeta aega sõpradega, mängida Xboxi, osaleda huviringides, saada abi ning nõu noorsootöötajatelt ning osaleda noorteprojektides.
- ❖ **Eesti Vabadusvõitluse Muuseum** (<http://www.hot.ee/vmuuseum/>) Lagedi aleviku lõunapoolses osas, Külma pargis avati 23. juunil 1994. a eraõiguslikel alustel töötav MTÜ „Eesti Vabadusvõitluse Muuseum“. Maja ümbritseb dendropark 106 erineva puu- ja põõsaliigiga. Muuseumi asutaja, omanik ja tegevjuht on Rae valla aukodanik Johannes Tõrs, kes augustis 2010 tähistas oma 70ndat juubelit.
- ❖ **Kodukandiliikumise ja ratsaspordiklubi „Lagedi Kanged Kargajad“** (<http://www.capriole.ee/>). Klubi on asutatud 22. septembril 2002. a ja tegevuse põhieesmärkideks on Lagedi piirkonna külaliikumise igakülgne arendamine (näiteks jaanituli, puhkeõhtud, rammumehevõistlus, ratsaspordivõistlus).
- ❖ **Ratsasport ja hobusekasvatus** Lagedi alevikus ja sellega piirnevates küldes tegutsevad mitmed ratsaspordi- ja hobusekasvatusega tegelevad tallid:
 - **TÜ Lagedi Ratsaspordikool**, (<http://www.capriole.ee/lagediratsaspordikool/oluline.htm>) asub Lagedi alevikus. Põhiline tegevusala on laste ratsasport.
 - **Nuhja Tall**, (<http://www.nuhjatall.ee/>) asub Kopli külas. Tegutseb hobi- ja üüritallina.
 - **Lagedi Mõisa Tall** asub Jõelähtme vallas, endise Lagedi mõisa hoonetes.
- ❖ **Lagedi ratsaspordi- ja kiigeplats**. Plats asub Kingu tänava ja Linnu tee nurgal, Lagedi alevikus, aadressiga Kingu t 3. Maaomaniku ja Rae Vallavalitsuse vahel 22. mai 2003 a sõlmitud pikaajalise koostöölepingu alusel lepiti kokku tingimused, selle platsi kasutamiseks avalike kultuuri- ja

spordiürituste korraldamiseks. 2011. aastal valmis platsil vabaõhulava koos vajalike abi- ja tööruumidega spordikohtunikele, sekretariaadile jne. Samuti täideti pinnast ja platsile külvati uus muru. Projekti kirjutas kohaliku kodukandiklubi juhatuse liige Ain Unt ja töid rahastasid Rae vald ja PRIA.

3.7.2. Spordirajatised

Sportimiseks on järgmised rajatised:

- ❖ Kooli võimla, kus on pallimängude saal (korvpall, võrkpall, saalihoki) ja aeroobika saal, kus tegutsevad liikumisrühmad. Samuti on võimalus mängida sulgpalli ja lauatennist.
- ❖ Kooli spordiväljak, kus lisaks kergejõustikule saab ka jalgpalli mängida.
- ❖ Võrkpalliplats Betooni tänava elamukvartalis.
- ❖ Korvpalliplats Jaama tänav 10A.
- ❖ Kergliiklusteedel saab jalgrattaga ja rulluiskudega sõita, harrastada kepikõndi ning joosta.
- ❖ Ujumiskoht Lagedi Keskusehoone naabruses.
- ❖ Lagedi ratsaspordi- ja kiigeplatsil saab korraldada erinevaid spordi- ja kultuuriüritusi.
- ❖ Motospordi ja jäärada Kadaka külas, Otsa talu maadel, endise prügimäe lähistel.

3.7.3. Muud võimalused

Lagedi aleviku asukoht on soodne ja tänu sellele saab kultuurilist ja sportlikku tegevust ja meelelahutust viljeleda ka Tallinnas, Jüris asuvas Rae Kultuurikeskuses ning Rae vallas tegutsevates spordiorganisatsioonides ja ka Loo spordihoones.

3.8. Looduslikud tingimused. Mälestised

Lagedi alevik on tänavküla tüüpi asum. Aleviku pildis on nii korrusmajade kvartal kui ka ühepereelamute kvartalid.

Lagedi alevikus puudub nn keskus ehk keskväljak. Perspektiivne Lagedi aleviku keskus on valla üldplaneeringuga kavandatud Lagedi–Aruküla–Peningi maantee, Betooni tänava ja tulevases Kivi tänavast läände jäävale maa-alale.

Põhja-Eestile iseloomulikult on Lagedi alevik tasase maastikuga piirkond. Metsad puuduvad. Lagedi alevikku läbib Pirita jõgi. Ümbritsetud on alevik mitmest küljest

erineva taimekooslusega niitudest. Alevik asub endiste heinamaade, põldude ja niit alal.

Suuremaks kaitsealaks Külma park.

Arhitekt August Volbergi poolt projekteeritud ja 1939. aasta veebruaris avatud Lagedi koolimaja on kantud Rae vallas asuvate arhitektuurimälestiste nimekirja [<http://register.muinas.ee/>].

Lagedi muistne asulakoht on tähistatud Kooli tänava ääres, Jõe tänava ja Pirita jõe vahelisel alal (joonis 8).

Joonis 8. Muinasasula tähis Kooli ja Jõe tänavate nurgal

Lagedi muistset asulakohta saab vaadata jooniselt 9, täpsemalt aga lugeda internetis aadressil (<http://register.muinas.ee/>) mälestise nimi on asulakoht ja registri number on 18783).

3.9. Turvalisus

Lagedi alevikku teenindab Jüris asuv politsei konstaablipunkt. Lisaks sellele osutab turvateenust turvafirma AS G4S.

4. Ülevaade eelmise arengukava perioodist

4.1. Tehtud tööd:

- ❖ Renoveeriti koolihoone, kuhu said ruumid nii lasteaed kui ka võimla.
- ❖ Kogu Lagedi alevik on nüüd kaetud ühisveevärgi ja kanalisatsiooni trassidega.
- ❖ Aleviku siseteed pinnati uuesti üle (Jõe, Kalda, Niidu, Lohu, Kingu jne tänavad).
- ❖ Viidi läbi uus prügiveo konkurss, mille võitis Adelan Prügiveod OÜ.
- ❖ Koostati eraldi spordihoone projekt asukohaga kooli spordiväljaku Kooli tänava poolses otsas.
- ❖ Kooli territooriumile rajati skatepark 2007. aasta suvel.
- ❖ AS EVR Infra tellimisel rajati Lagedi jaama tunnel koos madala perrooni, juurdepääsu teede ja parklaga.
- ❖ Lagedi Noortekeskuse initsiatiivil ja eestvedamisel korrastati ühiskondlikus korras Betooni–Posti tänavate elamukvartalis asuv laste mänguväljak.
- ❖ Rae valla õpilasliinid korraldati ümber vallasisesteks bussiliinideks, kus saavad sõita kõik soovijad.
- ❖ Korrastati Lagedi Keskusehoone naabruses olevat ujumiskohta.

4.2. Pooleliolevad ja/või lõpetamisjärgus (lahenduseta) tööd:

- ❖ Lahendamist vajab koolihoone uuema osa kaldkatuselt variseva lume probleem, mis ohustab majja sisenejaid ja sealt väljujaid.

4.3. Tegemata tööd:

- ❖ Loobuti eraldiseisva spordihoone ehitamisest.
- ❖ Kooli spordiväljaku rekonstrueerimine lükkus edasi 2013. aastasse.
- ❖ Lasteaiale ei ehitatud oma maja, kuna maa munitsipaliseerimise küsimused pole veel lõpuni lahendatud.
- ❖ Kergliiklusteed Linnu tee ja koolimajast kuni Tuulevälja tee ristmikuni.
- ❖ Maanteeameti tellimusel kavandatud Lagedi–Aruküla–Peningi maantee rekonstrueerimine lükkus edasi.
- ❖ Tallinna ringtee ja Lagedi–Aruküla–Peningi maantee ristmik ei saanud üha kasvavale liiklusköormusele vastavat, uut lahendust.

4.4. Lagedi aleviku SWOT analüüs

Lagedi aleviku arengustrateegia väljatöötamiseks koostati tugevuste, nõrkuste, võimaluste, ohtude (SWOT) analüüs (nimetus pärineb ingliskeelsete sõnade esitähedest: Tugevused (Strength), Nõrkused (Weaknesses), Võimalused (Opportunities), Ohud (Threats)). Selle töömeetodi abil korrastati aleviku kohta kogutud andmed.

Läbiviidud analüüs koosnes kahest osast:

1. Esmane SWOT analüüs, mille käigus koguti Lagedi elanikelt andmeid ja hinnanguid aleviku tugevuste, nõrkuste, võimaluste ja ohtude kohta.
2. Rakenduslik SWOT analüüs, mille käigus saadud tulemused süstematiseeriti ning kanti tabelisse esinemissageduse alusel.

Strateegia kujundamisel juhinduti alljärgnevast:

	Aleviku tugevused	Aleviku nõrkused
Aleviku võimalused	Tuginedes oma tugevustel, kasutame ära võimalused	Kasutades võimalusi, ületame oma nõrkused
	Kasutades oma tugevusi, väldime ohtusid	Ületame oma nõrkusi ja väldime ohtusid

Kokku koguti 27 SWOT analüüsi küsitluslehte ja tulemused on toodud tabelis 4:

Tugevused		
1	Kohalik lasteaed (seob kohalikke inimesi, lahendab lastehoiu küsimusi)	14
2	Linna lähedus	12
3	Rahulik ning turvaline elukeskkond	9
4	Hea raamatukogu	8
5	Arstiabi	8
6	Kohaliku elanikkonna aktiivsus ning isetegevuse tahe	8
7	Huviringid (laulmine)	8
8	Külaseltsi tegevus ning üritused	6
9	Mänguväljak	6
10	Rongiühendus Tallinnaga	6
11	Ilus, looduskaunis ümbrus	6
12	Värske õhk	6
13	Spordisaal koolis + trennid	6
14	Vabadusvõitluse muuseum	6
15	Noortekeskus ning selle tegevused	6
16	Juuksur	5
17	Tugev ja korralik kool (liidab nooremat põlvkonda)	5
18	Poed	5
19	Näitering	5
20	Raudtee tunnel	4
21	Naabrivalve	3
22	Ratsavõistlused	3
23	Jaanipäeva üritused	3
24	Vähe saasteallikaid	3
25	Vähe rahvast	1
26	Uued ettevõtted = uued töökohad, tööhõive paranemine	1
27	Noored tugevad sportlased (male)	1
28	Tugev vald	1
29	Kuulsused - nt rallisõitja Urmo Aava	1
Nõrkused		
1	Korralike kergliiklus- ja kõnniteede puudumine (ohtlik)	12
2	Ühendus linnaga – ühistranspordi pool nõrk	8
3	Kehv tänavavalgustus	7

4	Kehv pinnasevee äravool (sademete ja lumesulamise korral)	5
5	Ühendus ning info valla keskusega puudulik	5
6	Postiteenuste puudumine (pakid Loo'le)	4
7	Kehvad välisportimistingimused	4
8	Teeviitade ja suunavate vähesus	4
9	Vähe kultuuriüritusi	3
10	Sõiduteed kehvast seisust	3
11	Korraliku kaubanduskeskuse puudumine	3
12	Lumekoristus hiline misega	3
13	Maršruuttakso puudumine	2
14	Panganduse puudumine	2
15	Väikeettevõtlike puudumine (kohvik, lillepood jne)	2
16	Apteegi puudumine	2
17	Raudteeülesõidu liikluse kehv organiseeritus	2
18	Ürituste nappus (õpitoad, laadad, avatud aiad/kodud)	2
19	Ujumiskoht puudub	2
20	Matkarada puudub	2
21	Perrooni seisukord pimedal, külmal, lörtsisel ajal	2
22	Seltsimaja puudus	2
23	Vandaalitsemine (alkoholilembus, kampades noored)	2
24	Keskuse plats on kaugel - Jõelähtme valla piiril	1
25	Naabrivalve puudumine	1
26	Kallis vee hind	1
27	Vähene toetus pensionäridele	1
28	Töökohad kaugemal	1
29	Gümnaasiumi puudumine	1
30	Lahtised koerad	1
31	Puudub ujula	1
32	Elanike haridustase madal	1
33	Rippsilla ohtlikkus	1
34	Puudub kohalik esmaabipunkt	1
35	Noored ei ole alevikuga rahul – puuduvad võimalused vaba aja veetmiseks jms	1
Võimalused		
1	Rohkem huvi- ning spordiringe	6
2	Parema ühistranspordi võrgustiku loomine	4
3	Erinevate valdkondade arenemisvõimalused	3

4	Uus korralik spordiväljak	3
5	Tasuta ühistranspordi sidumine Tallinnaga	2
6	Aleviku kasvamisvõimalused	1
7	Rohkem kultuuriüritusi alevikku sisse tuua; luua selleks vajalikud tingimused	1
8	Peredele suunatud tegevuste kasv	1
9	Veetrassi ühendamise Jõelähtme vallaga	1
10	Rohkem huvi- ja kultuuritegevusi väljapool alevikku	1
11	Ettevõtete laienemisest tingitud positiivsed muutused	1
12	Suurem vallapoolne toetus	1
13	Suurem projektides osalemise võimalus ning rahastamisvõimalused väljastpoolt	1
14	Turvalisuse suurendamine (valgustus, ülekäigurajad)	1
Ohud		
1	Töökohad kaugel – väljaränne ja kaugenemine külaelust	3
2	Võõrad inimesed, vargad	2
3	Pensionäridele mujal soodsamad tingimused	2
4	Konkreetsed ideed puudumine	1
5	Lennukite ülelend	1
6	Värsket õhku napib, kui tuul Maardu või Kehra poolt	1
7	Vähi tekke oht	1
8	Raudteel õli ja reostuse olemasolu	1
9	Suured uued tööstushooned saastavad elukeskkonda	1
10	Suurte masinate läbisõit rikub õhku ja lõhub teid	1
11	Lähedal olevad tehased ning tööstushooned saastavad keskkonda	1
12	Baaride, poodide ning teiste asutuste sulgemine – töökohtade vähenemine ning vähem võimalusi vaba aja veetmiseks, toitlustuseks	1

Tabel 4. Lagedi aleviku SWOT analüüsi tulemused seisuga 06.01.2013

Eeltoodud SWOT analüüsi tabelist selgub, et kohalikud elanikud hindavad väga kõrgelt renoveeritud koolimaja ning 2013. aasta alguses avatud Lagedi lasteaeda. Paljude perede jaoks leidis suuresti lahenduse lastehoiu küsimus. Lagedi elanikud näevad, et kool ning lasteaed liidavad ka külaelanikke varasemast enam.

Suureks plussiks on linnalähedus. Rongiühendus Tallinnaga on rahuldaval tasemel. Põnevusega oodatakse uusi ronge. Uuenenud perroon ning raudteetunnel lihtsustavad raudtee ületamist ning rongi ootamist. Hoolimata

linnalähedusest hinnatakse Lagedi elukeskkonda rahulikuks, turvaliseks, väheste saasteallikatega ning looduskauniks kohaks.

Hinnatud on: raamatukogu oma funktsionaalsusega, arstiabi kättesaadavus, noortekeskuse tegevus, juuksurisalongi ja väikeste poodide olemasolu, mänguväljak ning erinevad huviringid (laulmine, näitering, male), kooli võimla ning sealsed sportimisvõimalused, Vabadusvõitluse muuseum. Ära on mainitud veel kohaliku elanikkonna aktiivsust, isetegevustahet ning huvi ühistegemiste vastu ja külaseltsi tegevust.

Erinevad üritusedki on ära mainitud: ratsavõistlused, jaanipäeva üritused, kino.

Positiivseks teguriks peetakse kuuluvust tugevasse valda. Usutakse, et uute ettevõtetega Lagedi alevikus lisandub ka uusi töökohti, mis omakorda parandab kohalike elanike elujärge ning lihtsustab igapäevaelu.

5. Aleviku probleemid ja vajadused

Võttes aluseks SWOT analüüsi, töörühma liikmete endi ja aleviku elanike poolt töörühma liikmetele tehtud ettepanekuid ning pärast andmete süstematiseerimist selgitati välja lahendamist vajavad aleviku probleemid ja vajadused. Nende lahendamiseks pakuti välja ettepanekuid. Laekunud ettepanekutes toodi valdavalt välja aleviku tugevused ja nõrkused, ohtusid ja võimalusi kajastati tunduvalt vähem. Eelmise arengukava perioodil lahenduseta jäänud probleemid ja ka töörühma liikmetele laekunud ettepanekud on samuti käeolevasse arengukavasse sisse kirjutatud.

5.1. Haridus

Üksikasjalikult on hariduse teema kajastatud Lagedi Põhikooli oma arengukavas.

❖ Peamised probleemid:

- a) kooli spordiväljak veel renoveerimata;
- b) koolil on uus võimla, kuid selle rentimisega tegeleb valla spordikeskus.

5.2. Infrastruktuur

5.2.1. Vesi ja kanalisatsioon. Sadeveed

- #### **❖ Probleem:**
- Jüri tee, Liiva tänava ja Pirita jõe vahelisel alal on probleemiks sadeveed.

5.2.2. Teed ja liiklussõlmed

- ❖ Probleem: Jüri teel ja Linnu teel on väga ohtlik liigelda nii jalakäijatel, jalgratturitel kui ka ratsanikel. Eriti ohtlik on pimedas. Väga ohtlik on nii jalakäijatele, jalgratturitele kui ka ratsanikele Pirita jõe sild. Jaama tänaval on jalakäijatele ohuks kihutavad autojuhid.
- ❖ Probleem: Lagedi–Aruküla–Peningi maantee lõigul koolimajast kuni Tuulevälja tee ristmikuni on hädasti vaja kergliiklusteed.
- ❖ Probleem: Lagedi–Aruküla–Peningi maantee ning Tallinna ringtee ristmik ja sealne raudtee. Raudteest ülesõidu kehv organiseeritus – ummikud tiptunnil, kaubarongide poolt põhjustatud pikad autode järjekorrad.
- ❖ Probleem: Väga ohtlik koolimaja vastas oleva bussipeatuse juures üle Kooli tänava pääsed.
- ❖ Probleem: Liikluskorraldus (liikluskorraldusvahendeid on ebapiisavalt, eelkõige Linnu teel ja Lagedi Põhikooli juures ning Jaama tänaval) ja kihutavad autojuhid versus koolilapsed.
- ❖ Probleem: 2011. aasta suvel ülepinnatud siseteed alevikus on muutunud nn pigiteedeks (kattematerjali halb konsistents).
- ❖ Probleem: Teeviitade ning suunavate viitade vähesus.

5.2.3. Reisijatevedu

- ❖ Probleem: Rongiühendus Tallinnaga on ebapiisav. Kuna kultuuritarbimise ja elukondliku teeninduse mõttes on Lagedi tihedalt seotud Tallinnaga, siis pole see kindlasti piisav. Probleemiks on ka see, et viimane rong väljub Tallinnast 21:40, siis on probleeme õhtusel ajal (näiteks töölt või teatrist) koju saamisega.
- ❖ Probleem: Puudulik liinibussiühendus eriti õhtusel ajal. Ebapiisav ühendus valla keskusega.

5.2.4. Tänavavalgustus

- ❖ Probleem: Tänavavalgustus on mõnedes piirkondades ebapiisav (Linnu tee, Kooli tänava lõik Jõe tänavalt kuni aleviku piirini, Jõe tänava lõpuosa, Jüri tee).

5.3. Kultuur ja sport

- ❖ Probleemid: noortel ja täiskasvanutel on Lagedi alevikus vähe vaba aja veetmise võimalusi. Spordiga tegelemiseks on piiratud võimalused.

Väike grupp noori sisustab oma vaba aega suitsetamise, alkoholi tarbimise ja huligaanitsemisega;

- a) spordiväljakul puudub pesemisvõimalus ja WC;
- b) aleviku elanike vähene kokkukuulumise tunne;
- c) aleviku uuselanike vähene integreeritus külaellu;
- d) puhkealade puudumine;
- e) sügis-kevad hooajal on kooli spordiväljakul sportimine raskendatud;
- f) ratsaspordi maneeži puudumine;
- g) ürituste vähesus;
- h) puuduvad matkarajad.

5.4. Looduskaitse, maastik, muinsuskaitse, keskkond

❖ Probleemid:

- a) iidse Lagedi asulakoha heakord ja suunaviitade puudumine;
- b) muinsuskaitse objektid ei ole tähistatud piisavalt;
- c) puhkealade, jalutusteede (promenaadi) puudumine;
- d) väliskeskkonna saaste.

5.5. Muud probleemid

5.5.1. Ettevõtlus, majandus

- ❖ Nõrgaks küljeks on asjaolu, et Lagedi elanikud sõidavad linna tööle ja linnainimesed sõidavad Lagedile tööle ehk nn pendelränne.
- ❖ Väikeettevõtluse puudumine (kohvik, lillepood jne).
- ❖ Postiteenuste puudumine (pakid Loo'le).
- ❖ Sularahaautomaadi puudumine.

5.5.2. Turvalisus

- ❖ Puudub naabrivalve.
- ❖ Avalikku korda rikkuvad noortekambad.

- ❖ Hulkuvad koerad.

5.5.3. Söögikoht

- ❖ Alevikus puudub toitlustusasutus (lähiminevikus on Lagedi kandis töötanud Urbase baar (Jaama t 1), „N“ baar (Betooni t 12) ja Jäägri baar endises Lagedi mõisas.
- ❖ Noortekeskuses ei ole häid võimalusi söögi-toidu valmistamiseks ning ka noorsootöötajad on täheldanud, et toitlustuskoha puudumine on neile probleemiks.

5.5.4. Lasteaed

- ❖ Lagedi lasteaial pole oma maja.

5.5.5. Elukeskkond ja seltsielu

- ❖ Vähene tähelepanu pensionäridele.
- ❖ Koolimaja ja Jõe tänava vahelisel lõigul oleval kergliiklusteel puuduvad istepingid.
- ❖ Puudub seltsimaja.

6. Lagedi aleviku tulevikupilt

Aastaks 2017 on Lagedi alevik ühtse kogukonna ja aktiivse seltsieluga alevik, kus on loodud inim- ja loodussõbralik, turvaline, eneseteostust ning väikeettevõtlust soosiv ja säästvale arengule orienteeritud elukeskkond.

Vaatamata uuselamurajoonide hoogsale kasvule ja majandustegevuse arengule on alevik korrastatud, piisavalt on puhkealasid. Jalakäijatele ja jalgratturitele on rajatud kergliiklusteed. Inimestel on erinevaid võimalusi aktiivseks puhkuseks ja seda nii puhkealadel, spordiväljakutel või kasutades jalgrattateid. Noortel on võimalus end igakülgsest arendada, tegeleda spordiga. Alevikus on tugev kogukond, elanikkond on ühtselt Lagedi arengu eest väljas, koos korraldatakse ühiseid üritusi, talguid.

Lagedil on välja kujunenud nn tõmbekeskus, kus on eraldi lasteaed 120ne kohaga, õpilaste arv koolis on ületanud 150ne piiri ja renoveeritud spordiväljakul on kaasaegsed sportimisvõimalused.

Lagedi perearstikeskuses alustab 2013. aasta kevadel tööd hambaravi kabinet.

Koolimaja saalis näidatakse taas kino ja toimuvad eraldi seansid noortele. Koolimaja köögikompleksis on võimalus korraldada ka pidulikke vastuvõtte ja kohvik-klubi õhtuid.

Raamatukogu täidab nii külaraamatukogu kui ka kooliraamatukogu ülesandeid.

Kõik eelpoolnimetatud asutused rahuldavad nii Lagedi aleviku kui ka ümberkaudsete külade elanike vajadused ja on kujunenud tugevaks külakeskuseks.

Nimetatud asutused paiknevad Lagedi Põhikooli läheduses.

Uuendatud ratsaspordi- ja kiigeplatsil ning seal hiljuti valminud vabaõhulaval toimuvad erinevad spordi- ja kultuuriüritused.

Lisaks tegevustele noortekeskuses, käivad paljud Lagedi noored ratsutamisetreeningutel. Noortekeskuse initsiatiivil ja kaasalöömisel organiseeritakse ka ratsaspordi- ja kiigeplatsil, sh ka vabaõhulaval mitmesuguseid kultuuri- ja spordiüritusi. Erinevate ürituste korraldajate ja vanusegruppide vahel toimib hea koostöö.

7. Arengueelistused ja eesmärgid tulenevalt probleemidest ja vajadustest

7.1. Haridus

Üksikasjalikult on hariduse teema kajastatud Lagedi Põhikooli oma arengukavas.

Peamised probleemid:

- ❖ kooli spordiväljak on veel renoveerimata;
- ❖ koolil on uus võimla, aga selle rentimisega tegeleb valla spordikeskus.

Lahendus:

- a) renoveerida kooli spordiväljak (2013. a vallaeelarves on raha planeeritud);
- b) arvestades olemasolevaid sportimise võimalusi panna tööle püsivalt töötavad treeningrühmad nii võistlus- kui ka harrastusspordi tasemel;
- c) kaaluda võimalust anda võimla rentimine kooli pädevusse.

7.2. Infrastruktuur

7.2.1. Vesi ja kanalisatsioon. Sadeveed

- ❖ Probleem: Jüri tee, Liiva tänava ja Pirita jõe vahelisel alal on probleemiks sadeveed.

Lahendus: Läbirääkimised vallavalitsuse spetsialistidega.

7.2.2. Teed ja liiklussõlmed

Probleem: Jüri teel ja Linnu teel on väga ohtlik liigelda nii jalakäijatel, jalgratturitel kui ka ratsanikel. Eriti ohtlik on pimedas. Väga ohtlik on nii jalakäijatele, jalgratturitele kui ka ratsanikele Pirita jõe sild. Jaama tänaval on jalakäijatele ohuks kihutavad autojuhid.

Lahendus:

- a) laiendada Linnu teed ja Kooli tänavat aleviku piirini ning rajada sinna kergliiklustee;
 - b) paigaldada tänavavalgustus Linnu tee;
 - c) laiendada kõnniteeosa Pirita jõe sillal ja sillale kõnniteed;
 - d) taotleda Jaama tänava rekonstrueerimist;
 - e) rajada Jaama tänavalt (noortekeskuse juurest) ühendustee Betooni tänava majade juurde (perspektiivne Kivi tänav), kuhu on planeeritud uued kolmekordsed korterelamud (piirkonna detailplaneering on kehtestatud);
 - f) rajada Jüri tee äärde kergliiklustee.
- ❖ Probleem: Lagedi–Aruküla–Peningi maantee lõigul koolimajast kuni Tuulevälja tee ristmikuni on hädasti vaja kergliiklusteed.

Lahendus: Läbirääkimised maanteeametiga kergliiklustee rajamiseks.

- ❖ Probleem: Lagedi–Aruküla–Peningi maantee ning Tallinna ringtee ristmik ja sealne raudtee. Raudteest ülesõidu kehv organiseeritus–ummikud tiptunnil, kaubarongide poolt põhjustatud pikad autode järjekorrad.

Lahendus: Ristmiku rekonstrueerimine. Ajutine lahendus foorid või liikluse reguleeriija tiptunnil.

- ❖ Probleem: Väga ohtlik koolimaja vastas oleva bussipeatuse juures üle Kooli tänava pääseda.

Lahendus: Ülekäigukohale (väljakutsega) foori paigaldamine.

- ❖ Probleem: liikluskorraldus – kihutavad autojuhid, oht koolilastele. Liikluskorraldusvahendeid on ebapiisavalt, eelkõige Linnu teel ja Lagedi Põhikooli juures ning Jaama tänaval.

Lahendus: Välja töötada liikluskorraldus Lagedi alevikus, liiklusmärkide ja muude liikluskorraldusvahendite paigaldamise skeem ja see ellu viia.

Esmajärjekorras:

- a) rajada Jaama tänavale, sh ka Jaama tänava raudteega paralleelsele osale künnised;
 - b) aleviku kohanime tähised Jõe tänava ja Jüri tee lõpus.
- ❖ Probleem: Paljud 2011. aasta suvel ülepinnatud siseteed alevikus on muutunud nn pigiteedeks (kattematerjali halb konsistents).

Lahendus: Ülepindamine.

- ❖ Probleem: Teeviitade ning suunavate viitade (juhatusmärkide) vähesus.

Lahendus: Paigaldada täiendavad viidad (eelkõige viidad, mis juhatavad Tallinna ringteelt Kooli tänavale ja Jüri tee).

7.2.3. Reisijatevedu

- ❖ Probleem: Rongiühendus Tallinnaga on ebapiisav, eriti kuna kultuuritarbimise ja elukondliku teeninduse mõttes on Lagedi tihedalt seotud Tallinnaga. Probleemiks on ka see, et viimane rong väljub Tallinnast 21:40, siis on probleeme õhtusel ajal (näiteks töölt või teatrist) koju saamisega.

Lahendus: Koostöös AS Eesti Raudtee ja Rae vallavalitsusega leida probleemile lahendused. (vt ka lõiku „Teed ja liiklussõlmed”).

- ❖ Probleem: Puudulik liinibussiühendus, eriti õhtusel ajal. Ebapiisav ühendus valla keskusega.

Lahendus:

- a) Läbirääkimised Tallinna linnaga pikendamaks linna ühistranspordi liini mööda Suur-Sõjamäe teed Lagedi alevikuni.
- b) Läbirääkimised MTÜga Harjumaa Ühistranspordikeskus.

7.2.4. Tänavavalgustus

- ❖ Probleem: Tänavavalgustus on mõnedes piirkondades ebapiisav (Linnu tee, Kooli tänava lõik Jõe tänavalt kuni aleviku piirini, Jõe tänava lõpuosa, Jüri tee).

Lahendus: Jätkata tänavavalgustuse paigaldamist piirkondadesse, kus see puudub (Linnu tee, Kooli tänava lõik Jõe tänavalt kuni aleviku piirini, Jõe tänava lõpuosa, Jüri tee).

7.3. Kultuur ja sport

Probleemid:

- ❖ Noortel ja täiskasvanutel on Lagedi alevikus vähe vaba aja veetmise võimalusi. Spordiga tegelemiseks on piiratud võimalused. Väike grupp noori sisustab oma vaba aega suitsetamise, alkoholi tarbimise ja huligaanitsemisega.
- ❖ Spordiväljakul puudub pesemisvõimalus ja WC.
- ❖ Aleviku elanike vähene kokkukuulumise tunne.
- ❖ Aleviku uuselanike vähene integreeritus külaellu.
- ❖ Puhkealade puudumine.
- ❖ Sügis-kevad hooajal on kooli spordiväljakul on sportimine raskendatud.
- ❖ Ratsaspordi maneeži puudumine.
- ❖ Ürituste vähesus.
- ❖ Puuduvad matkarajad.

Lahendused:

- a) luua erinevaid vaba aja veetmise võimalusi;
- b) käivitada koostöös valla spordikeskusega kooli võimlas erinevad tegevused;
- c) noortekeskuse ja kooli koostöös korraldada noorte filmiõhtuid;
- d) kooli spordiväljaku ja välisväljakute renoveerimine ning uute väljakute rajamine (sh pesemisvõimalus + WC kooli spordiväljakul);
- e) kooli spordiväljaku drenaaži korrastamine;
- f) kaaluda võimalusi senisest otstarbekamalt kasutada Lagedi noortekeskuse ruume, näiteks luua allkorrusele internetikohvik või mõni muu vahva koht/tuba, mida saaksid ka teised Lagedi elanikud kasutada. Hetkel kasutatakse alumist ruumi vaid töötubade, loengute ning suuremat ruumi vajavate tegevuste jaoks, kuid seal võiks toimuda igapäevaselt midagi;
- g) noorsootöö otstarbekamaks muutmiseks suurendada mobiilse noorsootöö osakaalu;
- h) ehitada Lagedi ratsaspordi- ja kiigeplatsile ratsaspordimaneež;
- i) rajada palliplatse teistesse elamupiirkondadesse;
- j) pakkuda ideid ning organiseerida ja osaleda erinevatel üritustel;
- k) koguda ideid ja koostada projekt matkaraja rajamiseks.

7.4. Looduskaitse, maastik, muinsuskaitse, keskkond

Probleemid:

- ❖ iidse Lagedi asulakoha heakord ja suunaviitade puudumine;
- ❖ muinsuskaitse objektid ei ole tähistatud piisavalt;
- ❖ puhkealade, jalutusteede (promenaadi) puudumine;
- ❖ väliskeskkonna saaste.

Lahendused:

- a) iidse Lagedi asulakoha korrastamine, suunaviitade paigaldamine;
- b) muinsuskaitse objektide tähistamine;
- c) planeerida ja projekteerida ja koostöös majaomanikega rajada esimese etapina Pirita jõe parempoolsele kaldale ripp silla ja Lagedi Põhikooli vahelisele alale promenaad (jalutustee).
- ❖ Probleem: **Nn vaba maatüki** (Kingu tänava–Linnu tee–Niidu tänava kvartalis) kasutuselevõtt aleviku puhkealana. Teostada järgmised tööd:

Lahendus:

- a) lahendada juriidilised küsimused;
- b) tellida maastikukujundusprojekt;
- c) teostada kuivendustööd, haljastus- ja planeerimistööd.

7.5. Muud arengueelistused ja probleemid

7.5.1. Ettevõtlus, majandus

- ❖ Probleem: nõrgaks küljeks on asjaolu, et Lagedi elanikud sõidavad linna tööle ja linnainimesed sõidavad Lagedile tööle ehk nn pendelränne; väikeettevõtluse puudumine (kohvik, lillepood jne); postiteenuse puudumine (pakid Loo'le); sularahaautomaadi puudumine.

Lahendus: Luua ettevõtjatele läbi planeeringute tingimused väikeettevõtluse arenguks.

7.5.2. Turvalisus

- ❖ Probleem: Puudub naabrivalve.

Lahendus: Kodanikualgatuse korras alustada naabrivalve organiseerimist.

- ❖ Probleem: Avalikku korda rikkuvad noortekambad.

Lahendus: Vabaajaveetmise avardamisega leida noortele tegevust.

- ❖ Probleem: Hulkuvad koerad.

Lahendus: Lemmikloomade hoidmine koduterritooriumil vastavalt valla poolt kehtestatud korrale.

7.5.3. Söögikoht

- ❖ Probleem: Alevikus puudub toitlustusasutus.

Lahendus: Luua ettevõtjatele läbi planeeringute tingimused söögikoha (baar, kohvik, söökla vms) loomiseks Lagedil.

- ❖ Probleem: Noortekeskuses ei ole häid võimalusi söögi-toidu valmistamiseks ning ka noorsootöötajad on täheldanud, et toitlustuskoha puudumine on ka neile probleemiks.

Lahendus: Noortekeskusel rääkida kooliga läbi, et saaks söögi-toidu valmistamiseks kasutada kooli õppekööki.

7.5.4. Lasteaed

- ❖ Probleem: Lagedi lasteaial puudub oma maja.

Lahendus: Kehtestada perspektiivse Lagedi lasteaia maa-alale detailplaneering ning seejärel projekteerida ja ehitada lasteaed.

7.5.5. Elukeskkond ja seltsielu

- ❖ Probleem: Vähene tähelepanu pensionäridele.

Lahendus: Luua pensionäridele võimalused ühistegevuseks.

- ❖ Probleem: Koolimaja ja Jõe tänava vahelisel lõigul oleval kergliiklusteel puuduvad istepingid.

Lahendus: Kooli tänava kergliiklustee rekonstrueerimise käigus paigaldada kohtkindlad istepingid.

- ❖ Probleem: Puudub seltsimaja.

Lahendus: Kasutada koolimaja ja keskusehoone ruume.

8. Tegevuskava ja finantseerimine

Aeg	Tegevus, invest. objekt	Summa	Vastutaja	Finantseerimise allikad
2013-2015	Lagedi aleviku üldplaneeringu koostamine [valla AK p7, tabel 5 ja koalitsioonilepe p1.2]		vallavalitsus	
2013-2015	Läbirääkimised Tallinna linnaga pikendamaks linna ühistranspordi liini mööda Suur-Sõjamäe teed Lagedi alevikuni [koalitsioonilepe p2.6.7]		vallavalitsus	
2013-2014	Lagedi Lasteaia detailplaneeringu kehtestamine [valla AK p5.13]		vallavalitsus	
2013-	Lahendada sadevee probleemid Jüri teel, Liiva tänava ja Pirita jõe vahelisel alal		vallavalitsus	
2013-2014	Lahendada Lagedi-Aruküla-Peningi maantee ning Tallinna ringtee ristmiku liikluskorraldus		vallavalitsus	
2013-2014	Rajada kergliiklusteed Linnu tee, Jüri tee ja Kooli tänavale koos istepinkide ja tänavavalgustusega.		vallavalitsus	
2015-2016	Jaama tänava rekonstrueerimine			
2013-2014	Ülekäigurajale üle Kooli tänava koolimaja kohal paigaldada väljakutsega valgusfoor		Planeeringu koostaja	
2013-	Teha koostööd AS Eesti Raudtee rongiühenduse tõhustamiseks Tallinnaga		vallavalitsus	
2013-	Teha koostööd Harjumaa Ühistranspordikeskusega liinibussiühenduse tõhustamiseks		vallavalitsus	
2014-2015	Lagedi ujumiskoha projekteerimine ja rajamine [valla AK p7, tabel 5]		vallavalitsus	Valla eelarve
2013	Lagedi mitmefunktsioonilise spordiväljaku projekteerimine ja rajamine [valla AK p 5.4 ja p 7, tabel 5]		vallavalitsus	Valla eelarve
2013-2014	Lagedi puhkealade arendamine [valla AK p7, tabel 5]		vallavalitsus	Valla eelarve
2013	Taotleda vallavalitsuselt Lagedi Põhikooli võimla kasutamise ja käsutamise üleandmist kooli juhtkonnale		aleviku eestseisus	
2013-2014	Välja töötada aleviku ja piirnevate külade liikluskorralduse skeem ja see ellu viia		vallavalitsus	Valla eelarve
2014-2017	Ratsaspordi sisemaneer Lagedi ratsaspordi- ja kiigeplatsile		Lagedi Ratsaspordikool	Projekti rahad
2013	Luuu vähemalt üks naabrivalve piirkond		aleviku eestseisus	
2013-	Luuu soodsad tingimused väikeettevõtjatele läbi detailplaneeringute ettevõtluse arendamiseks		vallavalitsus	

2013	Laiendada kõnniteed Pirita jõe sillal ja sillale viivat kõnniteed		maanteeamet	
2013-2014	Kingu tänava-Linnu tee-Niidu tänava kvartali nn vaba maa kasutuselevõtt puhkealana		aleviku eestseisus	
2013-2014	Korrastada pigised aleviku siseteed		vallavalitsus	Valla eelarve
2013-2015	Lagedi endisel prügimäel spordi- ja puhkeala rajamine		MTÜ Rae Tehnikaspordi klubi	Valla eelarve koostöös sponsoritega
2013-2014	lids Lagedi asulakoha ja muinsuskaitse objektide tähistamine ja suunaviitade paigaldamine		vallavalitsus	Valla eelarve
2013-2015	Projekteerida ja rajada jalutustee Pirita jõe parempoolse kalda kallasrajale rippilla ja Lagedi kooli vahelisele lõigule		vallavalitsus	

Märkus: lühend AK tähendab arengukava.

9. Arengukava täitmise jälgimine ja hindamine

Et aleviku arengut juhtida ja teada saada, kas alevik areneb kokkulepitud suunas, kas on vaja teha arengukavas muutusi, kavandada täiendavaid tegevusi, täpsustada eesmärgid, selleks on vaja aleviku arengut pidevalt jälgida ja hinnata.

Põhiliseks hindamiskriteeriumiks on käesolevas arengukavas p7 "Tegevuskava ja finantseerimine". Samuti tuleb pidada olulisteks hindamismeetoditeks aleviku üldise arengu jälgimise seisukohast vaatlust, intervjuud, koosolekuid.

10. Arengukava muutmine ja uuendamine

Arengukava läbivaatamine ning vajadusel muutmise algatab aleviku eestseisus. Alevikuvanam kutsub kokku arengukava koostamiseks ja uuendamiseks moodustatud töörühma üks kord aastas. Muutmise ja uuendamise küsimused on otseselt seotud arengukava täitmise jälgimise ja hindamisega ning Rae valla arengukava muutmise ja uuendamise läbi tegevuskava täitmine ning tehakse ettepanekud vallavalitsusele ja teistele investoritele alevikule vajalike objektide rahastamiseks.

Aleviku eestseisuse pädevuses on:

- ❖ arengukava läbivaatamise algatamine;
- ❖ muudatusettepanekute kogumine ja läbivaatamine;
- ❖ koos moodustatud töörühmaga arengukava muutmise või täiendamise üle otsustamine.

Käesolevasse arengukavasse tehtavad muudatused vormistatakse arengukava lisana.

Lagedi aleviku arengukava koostamiseks ja uuendamiseks moodustati töörühm koosseisus:

Alevikuvanem: Tea Sõlg

Eestseisus: Kai Lasn
Ülle Allmäe
Rein Karm
Taavi Teder

Aleviku aktiiv: Aadi Potter
Raivo Kruuk
Raili Niinemäe
Kuuno Kasak
Kädi Kuhlap

Lagedi aleviku arengukava koostamise tööplaan

Tegevus	Aeg	Inimesed	Tulemus
Plaan koostada aleviku uus arengukava	Oktoober 2012 Protokoll 11.10.12	Alevikuvanem + al. eestseisus +alevikuaktiiv	Alustati tööga ja jagati esimesed tööülesanded
Tööplaani koostamine	November 2012	Alevikuvanem koostab ja tutvustab tööplaani	Tööplaan
Töörühma komplekteerimine	November 2012	Alevikuvanem lepib inimestega kokku	Töörühma nimekiri
SWOT kava	Detsember 2012	SWOT tabeli täitmine. Kogu aleviku kaasamine	Analüüs
Aleviku olukorra kaardistamine	Detsember 2012	Andmete kogumine ja läbitöötamine	Aleviku olukorra kokkuvõte
Arengukava mustandi tutvustus	Jaanuar 2013	Lagedi aleviku kodulehel	

Aleviku tulevikupilt	Jaauar 2013	Aleviku visiooni loomine Ettepanekud elanikelt	Arengu eesmärgid
Arengukava tegevuskava ja eelarve	Veebruar 2013	Alevikuvanem koos aleviku eestseisuse ja aktiiviga koostavad tegevuskava	Tegevuskava
Arengukava läbivaatus	Veebruar 2013	Koostatud arengukava projekti läbivaatus, täiendamine + lisad	
Arengukava vastuvõtmine	Märts 2013	Aleviku eestseisus kiidab heaks arengukava	Lagedi aleviku arengukava
Arengukava tutvustamine aleviku elanikele	Kevad 2013	Aleviku üldkoosolek	

Käesolev arengukava on töögrupi koosolekul läbi arutatud ja aleviku eestseisuse poolt 27.02.2013 a heaks kiidetud.

Arengukava on kättesaadav internetis Lagedi aleviku blogis (kodulehel), aadressiga: <http://lagedi.wordpress.com/> ja Kodukandiliikumise ja ratsaspordiklubi „Lagedi Kanged Kargajad“ kodulehel aadressiga: www.capriole.ee/lagedi/oluline/arengukava/ ning e-posti teel saadetud Rae vallavalitsusele. Paberkandjal saab arengukavaga tutvuda Lagedi raamatukogus.

Lagedi aleviku SWOT analüüs

Aleviku sisemised tugevused	Aleviku sisemised nõrkused
Aleviku välised võimalused	Aleviku välised ohud
Küla sisemised tugevused	Küla sisemised nõrkused
❖ Mille poolest on meie küla hea ja mis on ainulaadset? ❖ Miks tahavad inimesed tulla meie külla? ❖ Millised oskused on meie külal olemas? ❖ Mida suudab meie küla teha teistest paremini?	❖ Mille poolest on meie küla kehv? ❖ Millised oskused meie külal puuduvad? ❖ Mida oskavad teised teha meie külast paremini? ❖ Millised huvirühmad ei ole meie külaga päris rahul?
Küla välised võimalused	Küla välised ohud
❖ Kas on toimunud muutusi vallas, maakonnas, Eestis, mis on meie külale kasuks? ❖ Mida võiks meie küla õppida? ❖ Milliste huvirühmade jaoks võiks meie küla paremaks muutuda?	❖ Kas on toimunud muutusi vallas, maakonnas, Eestis, mis on meie külale kahjuks? ❖ Kas on mingeid muutusi majanduses, tööhõives, seadustes, mis võib meie küla kahjustada?